

Organ Związku Pracowników Poczty, Telegrafów i Telefonów Rzeczyposp. Polskiej

MIESIĘCZNIK	Kom. Red.: Cz. Tykwiński, J. Piasecka, L. Matuszewski, Al. Makutynowicz, K. Stizowski.	NAKŁAD 20.000 EGZ.
Nadesłanych rękopisów nie zwraca się. Każdy rękopis powinien być opatrzony w podpis i dokładny adres wysyłającego.	Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, Bednarska Nr. 25. Telefon Nr. 624-29.	Konta P. K. O.: Zarządu Głównego — 2375. Referatu Budowy Uzdrowisk — 14048. — Prenumerata 1 zł kwartalnie.

CENY OGŁOSZEŃ: 1 kol 450 zł, 1/2 kol 225 zł, 1/4 kol 115 zł 1/8 kol 60 zł. Wiersz 1 milimetrowy, jednoszpaltowy lub jego miejsce za tekstem 50 gr. Fantazyjne, tabele, oraz zastrzeżenie miejsca w tekście — 50% drożej. Szerokość kolumny 3 szpalty.

TREŚĆ: Na przełomie dwudziestolecia. — Co powinien zawierać preliminarz budżetowy P. P. T. T. — W jakich warunkach pracują pocztowcy. — Wracamy do spraw agentów pocztowych. — Otwarcie nowego ośrodka sportowego P. P. W. — Analiza przepisów służbowych. — Pan Premier podzielił służność przywrócenia dodatków rodzinnych. — Spełnione marzenia. — Odznaczenia za pracę społeczną. — Książka dla pracownika pocztowego. — Zamiany. — Komunikaty. — Podziękowania.

NA PRZEŁOMIE DWUDZIESTOLECIA

Zbliżyliśmy się szybkimi krokami do rocznicy dwudziestolecia odzyskania Niepodległości. Będzie to dla całego narodu wielkie święto i zostanie uczczone szeregami manifestacji, uroczystości i aktów, które upamiętnią jego znaczenie.

Wśród aktów państwowych, wydawanych z okazji doniosłych wydarzeń państwowych lub dla uczczenia szczególnie uroczystych momentów i rocznic — jedno z naczelnych miejsc zajmuje zwykle ogłoszenie aktu amnestyjnego, obejmującego zupełne lub też częściowe darowanie przewinień i kar z zakresu karno - sądowego. W okresie naszego pierwszego dwudziestolecia Niepodległości, mieliśmy już kilka takich aktów. Obecnie, prawie jako pewnik, należy przewidywać ogłoszenie nowej ustawy amnestyjnej.

Państwo, ogłaszając taki akt amnestyjny, daje nim wyraz przebaczenia przewinień i występków wobec prawa, a jednocześnie daje wyraz nadziei, że takim aktem przebaczenia, wydanym z powodu doniosłego i radosnego wydarzenia państwowego — przemówi do sumień ściganych i ukaranych lepiej niż postępowaniem z całą surowością prawa, a jednocześnie pobudzi ich uczucia patriotyczne.

Przy tego rodzaju ideowym i liberalnym podchodzeniu do zagadnienia winy i kary nawet w odniesieniu do elementu par excellence przestępczego, jakim są

np. zdeklarowani kryminaliści - recydywiści, — musi wydawać się nader dziwnym, że ogłaszane akty amnestyjne z reguły nie obejmują dziedziny przewinień urzędniczych, podpadających pod jurysdykcję urzędniczego prawa dyscyplinarnego.

Należy stwierdzić, że gdzie jak gdzie, lecz tu właśnie, liberalizm wobec pojęcia winy i wymiaru kary wydabły naprawdę wdzięczne owoce, tu zostałyby zrozumiany tak, jakby tego pragnął prawodawca. Pobudziłby jednostki ukarane lub zagrożone karą do żywej wdzięczności wobec Państwa, które przebaczyło winę i darowało względnie złagodziło wymierzoną karę.

Chcemy wierzyć, że ta dotychczasowa niewspółmierność w stosowaniu dobrodziejstwa amnestii do przewinień karnych a dyscyplinarnych nie będzie więcej miała miejsca, i że zostanie to odpowiednio wyrównane już w najbliższym akcie amnestyjnym, jaki niewątpliwie ukaże się z okazji dwudziestolecia Niepodległości.

Naturalnie, odpowiednie wcielenie do ustawy amnestyjnej postanowień dotyczących darowania występów i kar dyscyplinarnych może nastąpić tylko wtedy, gdy do opracowywanego przez aparat wymiaru sprawiedliwości projektu amnestii wpłyną odpowiednie wnioski z poszczególnych resortów służby państwowej, t. j. gdy resorty te okażą dla tej sprawy właściwe zainteresowanie i dostateczne po-

parcie jej gdzie należy. Dlatego też sprawę tę poruszamy na łamach naszego organu.

Wśród resortów, które szczególnie powinny zainteresować się tą sprawą, pierwsze bodaj miejsce zajmuje resort pocztowo - telekomunikacyjny. Twierdzenie to nie jest bynajmniej owocem nie przemyslanego, partykularnego poglądu na tę sprawę, lecz znajduje głębokie uzasadnienie w właściwościach i warunkach służby pocztowo - telekomunikacyjnej.

Służba pocztowo - telekomunikacyjna, a zwłaszcza pocztowa, gdzie na każdym kroku odbywają się różne operacje pieniężne i gdzie dokonują się ciągłe zetknięcia personelu z wielkimi materialnymi wartościami pod różną postacią — z natury rzeczy musi być najeżona szeregiem takich przepisów zabezpieczających i kontrolnych, któreby stanowiły mocną i niezbępną przeszkodę przeciwko pokusie „skorzystania” z powierzonych wartości, przez jednostki niesumienne lub słabe.

W gąszczu tych przepisów, teoretycznie zawsze uzasadnionych, lecz bardzo często niemożliwych do wykonania w codziennym życiu — zaplątują się dziesiątki i setki pracowników, nieraz zupełnie niezależnie od swej wiedzy i najlepszych chęci. Do tego rodzaju kolizji z przepisem służbowym należy przede wszystkim zaliczyć wypadki odpowiedzialności za niedostateczną kontrolę, nie zwrócenie we wła-

ściwym czasie uwagi na niedozwolone manipulacje podwładnego pracownika, lub kolegi — współpracownika i tym podobne mimowolne zawinienia.

Pracowników ukaranych dyscyplinarnie za tego rodzaju zawinienia, bardzo problematyczne nieraz, jest w naszej instytucji cały legion. Oni, w pierwszym rzędzie, powinni być objęci dobrodziejstwem aktu amnestyjnego.

Poza tym służba nasza, częściej niż gdziekolwiek, naraża pracowników na kolizję z przepisami, tak z powodu niewykonalności, nieraz, prawa formalnego, jak również niekorzystnych warunków w jakich odbywa się służba. Konsekwencje takich kolizji bywają jednak często bardzo ciężkie.

Zawinienia takie, jako powstałe bez zлого zamiaru, powinny być również z całą zrozumiałością obejmowane aktami amnestijnymi. Jak zaznaczyliśmy, niestety, nie miało to dotychczas zastosowania.

Do trzeciej kategorii występów służbowych można zaliczyć wszystkie inne, powstałe bądź to z powodu świadomego zaniedbania, bądź lekkomyślności, jednak nie hańbiące.

Wylizując te rodzaje przewinień służbowych spotykanych w naszej instytucji i kładąc szczególny nacisk na to, jak wiele z nich powstaje bez zлого zamiaru, dajemy dowód konieczności wprowadzenia do spodziewanego aktu amnestijnego odpowiednich postanowień, obejmujących również przewinienia służbowe.

Jeśli chodzi o sposób objęcia tych przewinień aktem amnestijnym, to należałoby podzielić je na trzy rodzaje: — odcierpianych, takich gdzie wymierzona kara dyscyplinarna jest jeszcze aktualna i znajdujących się w toku postępowania dyscyplinarnego.

Kary odcierpiane powinny ulec zatarciu w aktach osobowych w taki sposób, aby w przyszłości nie mogły stanowić jakiegokolwiek przeszkody w normowaniu się dalszego stosunku służbowego pracownika. To, zresztą, gwarantuje nasza pragnąca służbowa — po pięciu latach od dnia ukarania. Akt amnestijnym zniósłby więc tylko, względnie skrócił, okres tego wyekwikowania.

Kary dyscyplinarne jeszcze aktualne, za wyjątkiem kar rozwiązujących stosunek służbowy, powinny zostać przez akt amnestijnym złagodzone przynajmniej o jedną niżej, wraz z ewentualnymi konsekwencjami finansowymi, jakie mogą z tego powodu zaistnieć.

Przewinienia znajdujące się w toku dochodzeń dyscyplinarnych lub administracyjnych powinny ulec umorzeniu, za wyjątkiem przewinień hańbiących.

Akt amnestijnym, obejmujący amnestie dla przewinień dyscyplinarnych, powinien również przewidywać sposób złago-

dzenia kar dyscyplinarnych rozwiązujących stosunek służbowy. Należy bowiem przyjąć tu analogię sądowo-karnych kar bezterminowych, które jednak ulegają złagodzeniu z powodu amnestii.

W odniesieniu do kary zwolnienia ze służby mogłoby to mieć wyraz w formie zmniejszenia procentu ograniczenia zaopatrzenia emerytalnego, a przy karze wydalenia — w formie przyznania wydaloności lub jego rodzinie minimalnego, stałego zasiłku na utrzymanie, o ile w okresie wydalenia posiadał już prawo do roszczenia o zaopatrzenie emerytalne.

Wreszcie akt amnestijnym dotyczący odpowiedzialności dyscyplinarnej i służbowej pracowników państwowych, powinien umorzyć wszystkie nieściągnięte kary pieniężne i koszty postępowania dyscyplinarnego.

Jeżeli chodzi o pracowników naszej instytucji, to pracownicy ci — niezależnie od odpowiedzialności służbowej — dosyć często podlegają odpowiedzialności majątkowej, za straty jakie poniosła instytucja P. P. T. T. w przyczynowym związku z ich urzędowaniem. Akt amnestijnym powinien objąć i tę dziedzinę odpowiedzialności pracowników.

Trudno na tym miejscu zastanawiać się nad szczegółami ujęcia tej sprawy przez ośnośne prawo. Należy jednak przypomnieć, że takie zwolnienie zaintereso-

wanych pracowników od odpowiedzialności majątkowej (w całości lub części) nie byłoby nowością w procedurze.

Spotyka się to niejednokrotnie w aktach amnestijnych różnych krajów, a u nas, w Polsce, było ostatni raz zastosowane dwa lata temu, w odniesieniu do pracowników Polskich Kolei Państwowych.

W dobie obecnej znajdujemy się już niejako na przełomie pierwszego dwudziestolecia odzyskanej Niepodległości Polski. Jak zaznaczyliśmy na wstępie, należy przewidywać, że spowoduje to m. in. wydanie aktu o amnestii.

Chodzi więc o to, aby dobrodziejstwo takiego aktu nie ograniczyło się znów wyłącznie do darowywania i łagodzenia przewinień sądowo — karnych, lecz objęło również dziedzinę przewinień dyscyplinarnych, oraz sprawy odpowiedzialności majątkowej pracowników.

Takie rozszerzenie aktu amnestijnego nie może jednak nastąpić bez wybitnego współudziału w pracach przygotowawczych — zainteresowanych resortów państwowych.

Dłatego też sprawę tę poruszamy na łamach naszego organu, jako obecnie nader aktualną i jednocześnie wyrażamy prośbę o wzięcie jej do serca przez Naczelną Władzę naszej instytucji i poparcie gdzie należy.

Co powinien zawierać preliminarz budżetowy P. P. T. T. na okres 1939-40

W chwili ukazania się niniejszego numeru „Pocztę”, prace nad ułożeniem preliminarza budżetowego naszego Przedsiębiorstwa będą się miały ku końcowi. Wszystkie wydziały i biura Ministerstwa ułożą swe projekty do wydatków, wydział budżetowo-kasowy odpowiednio je zgrupuje i zapewne dosięgnie do preliminarznych dochodów.

Obchodzą nas dochody Przedsiębiorstwa i to poważnie obchodzą, gdyż, jako lojalni pracownicy, interesujemy się wzrostem dochodów Przedsiębiorstwa, bezinteresownie cieszymy się ich wzrostem i na kredyt ludzimy się, że wzrost dochodów, choć w małej części, przyczyni się do poprawy bytu, lub do poprawy warunków pracy szerokiego ogółu pracowników pocztowo-telekomunikacyjnych.

Specjalnie nas obchodzą dochody Przedsiębiorstwa, gdyż w roku budżetowym 1939/40 nie powinniśmy wreszcie płacić podatku specjalnego. Czas byłby do utrzymania obietnic danych państwowym i znaleźć inne źródła dochodu, zamiast pobierać podatek specjalny, który miał być zaniechany już w roku 1936.

Otwarcie jednak powiedziawszy, interesują nas mocno wydatki Przedsiębiorstwa, to jest ta część preliminarza, w któ-

rej ujęte są wydatki personalne i wydatki związane z poprawą warunków pracy.

Chcemy więc wyrazić skromne życzenia na temat, co chcielibyśmy zobaczyć w tej części preliminarza.

Chcielibyśmy zobaczyć przede wszystkim odpowiednio duże sumy na zwiększenie składów osobowych w przeciągających nadmierną pracą urzędach pocztowo-telekomunikacyjnych i odpowiednio duże sumy na rezerwy osobowe we wszystkich placówkach, aby wreszcie ustala walka o urlopy wypoczynkowe, aby każdy pracownik mógł co roku korzystać z przynależnego mu prawa do urlopów, które w dotychczasowych warunkach są niezliczonym marzeniem.

Chcielibyśmy widzieć odpowiednio duże sumy na awanse pracowników, żeby marzenie o awansie nie zostało marzeniem, żeby pracownicy nie byli zmuszeni wychodzić na emeryturę w 7 czy 6 grupie, lecz każdy mógł przejść w stan spoczynku przynajmniej w grupie 4-jej.

Chcielibyśmy, żeby otrzymywane grupy 4-jej nie było rzadkością i żeby wreszcie każdy pracownik miał odpowiednią grupę do zajmowanego stanowiska.

Preliminarz budżetowy powinien przewidywać odpowiednio zwiększone sumy na wynagrodzenia za godziny nadliczbowej pracy w niedziele i dni powszednie,

gdyż warunki służby pocztowo-telekomunikacyjnej wymagają i wymagać będą stale pracy ponad ustawowo zastrzeżoną ilość godzin.

Chcielibyśmy widzieć w preliminarzu budżetowym odpowiednio duże sumy na zapomogi bezwzględne, aby pracownik, którego spotka nieszcześliwy wypadek w postaci choroby jego lub członków rodziny, kradzieży, śmierci, zniszczenia mienia, nie zadłużył się — jak to się obecnie zdarza — u lichwiarzy, lecz miał pewność, że w ciężkiej dla niego chwili przyjdzie mu z pomocą instytucja, w której pracuje.

Przy obecnych warunkach — pracownik, proszący o zapomóg z powodu śmierci członka rodziny, pozostającego na jego utrzymaniu, otrzymuje po 4 miesiącach 30 zł zapomogi.

Było by to śmieszne, gdyby nie było bardzo smutne.

W preliminarzu budżetowym chcielibyśmy widzieć dodatek rodzinny dla pracowników obciążonych rodziną, gdyż jest on socjalną koniecznością tak długo, jak długo Państwo ogranicza skalę uposażeń pracowników państwowych do minimum egzystencji. W tych warunkach Państwo powinno otoczyć specjalną troską rodziny pracowników i dlatego dodatek rodzinny uważamy za konieczny.

Zyczeniem ogólnym zaś wszystkich bez wyjątku pracowników pocztowo-telekomunikacyjnych jest utrzymanie obecnie w preliminarzu Przedsiębiorstwa odpowiednio wysokich sum na wprowadzenie w życie nowej ustawy uposażeniowej, która równała nasze uposażenia z uposażeniami pracowników państwowych innych resortów, wyrównała krzywdy, powstałe wskutek zastosowania ustawy z dnia 1 stycznia 1934 roku, dała nam wyrównanie krzywd, wyrządzonych wskutek zamknięcia przez szereg lat awansów.

Jeśli chodzi o różnego rodzaju dodatki, wypłacane w służbie pocztowo-telekomunikacyjnej, to chcielibyśmy, aby stawki dodatków obniżonych od 1 kwietnia br. zostały wyrównane w myśl zasad sprawiedliwości.

Powinny więc w naszym preliminarzu budżetowym figurować zwiększone stawki ambulatoryjne w wysokości 50 groszy dla pracowników umysłowych i 40 groszy dla niższych pracowników. Stanowisko kierownika większych ambulatoryjów winno być traktowane, jako stanowisko kontrolne i kierownik takiego ambulatoryju powinien otrzymywać dodatek kontrolny.

Nowy preliminarz powinien zaważać znaczne podwyższenie wynagrodzenia za służby nocne, aby stawka za jedną godzinę służby nocnej dla pracownika umysłowego wynosiła przynajmniej 35 groszy, dla niższego pracownika 30 groszy. Przerwy w pracy nocnej, mające obecnie wpływ na wysokość wynagrodzenia za służby nocne, nie powinny być brane pod uwagę, gdyż przerwa taka nie pozwala pracownikowi na odpocznienie w domu, zmusza go do pozostawania w miejscu pracy, a znając dokładnie warunki, w jakich przebywa pracownik w czasie przerwy w służbie nocnej, wiemy, że nie można przerwy tej uważać za wypoczynek.

Zyczeniem naszym jest również, aby dodatek za specjalność, wypłacany w służbie telekomunikacyjnej, obliczany był i wypłacany w inny, niż dotychczas, sposób, wybitnie krzywdzący pracowników. Obecna stawka zł 15 winna być uznana za minimum, dla najmniejszych placówek tele-

lekomunikacyjnych. W większych placówkach, gdzie ruch telegraficzny jest silniejszy, obliczanie należności dla pracowników winno się odbywać na zasadach, obowiązujących przed dniem 1-ym kwietnia br.

Będzie to sprawiedliwe ujęcie sprawy, przy którym pracownik pracujący więcej otrzyma wyższy dodatek, pracujący zaś mniej, otrzyma ustalone minimum dodatku.

W kwestii dodatków, przywiązanych do stanowisk, chcielibyśmy, aby dodatki te obejmowały wszystkie stanowiska kierownicze i kontrolne, przewidziane w tabeli stanowisk i aby do stanowisk, ujętych w jednej pozycji tabeli, był przywiązany dodatek w jednakowej wysokości.

Powinna się skończyć dowolność, polegająca na określaniu dodatków w różnej wysokości, a winny być ustalone jednakie stawki dla jednakowych hierarchicznie stanowisk.

Jeśli chodzi o dodatki kasowy, to dodatek ten winien być rozszerzony na pracowników, zatrudnionych przy czynnościach wpłat i wypłat wszystkich placówek p. t. oraz na doręczycieli przesyłek. Dodatek ten wypłaca się za ryzyko, przywiązane do pełnienia czynności kasjera, służną więc jest rzeczą, aby dodatek otrzymywali ci wszyscy pracownicy, którzy z tytułu tych czy innych czynności przyjmują, względnie wypłacają gotówkę.

Dodatek kasowy winien więc otrzymać agent pocztowy, doręczyciel inkasujący różne należności, kasjer, wypłacający doręczycielom czy innym pracownikom gotówkę, czy też przyjmujący od nich gotówkę. Z chwilą, gdy uznano zasadę, że pracownik, mający do czynienia z gotówką, może się omylić i z tego tytułu otrzymuje on jakby częściowe wyrównanie ewentualnych strat, należy również zasadę tę rozciągnąć i na innych pracowników, którzy mają z jakiegokolwiek tytułu do czynienia z przyjmowaniem wpłat i wypłat gotówkowych.

Podstawa do wymiaru dodatku kasowego oparta na klasie urzędu — również

nie jest słuszną. Należałoby ją oprzeć raczej na obrocie gotówkowym.

Godzimy się jednak, że obliczanie tej podstawy byłoby zbyt trudne i dlatego słusznie należałoby wymiar dodatku kasowego zmodyfikować w taki sposób, aby w miejscowościach, gdzie istnieje więcej niż jedna placówka pocztowo-telekomunikacyjna, wszyscy pracownicy, mający prawo do otrzymywania dodatku kasowego, otrzymywali ten dodatek w takiej wysokości, jaka przysługuje pracownikom w placówce najwyższej klasy, znajdującej się w danej miejscowości.

Chcielibyśmy w preliminarzu widzieć nadto odpowiednio większe sumy na pomoc lekarską, aby to mogło zapewnić prawdziwą pomoc lekarską, a nie jej surogat, jaki w tej chwili otrzymujemy.

Tyle, co do poprawy naszego bytu. Jest to dość skromny bukiet naszych życzeń do preliminarza budżetowego i naszym gorącym życzeniem jest, aby choć część tych projektów była uwzględniona przez nasze Władze.

Niezależnie preliminarz przewidywał winien odpowiednio duże sumy na budowę mieszkań dla pracowników pocztowych.

Budowa mieszkań prywatnych byłaby jedną z odmian poprawy bytu pracowników, a nadto oddziaływałaby w sensie dodatnim na życie gospodarce osódek, gdzie powstawałyby te domy, wreszcie byłaby lokatą kapitałową Przedsiębiorstwa.

Chcielibyśmy nadto widzieć zwiększone sumy na poprawę warunków higienicznych w placówkach p. t., aby mydło i ręcznik dla pracowników pocztowych nie było luksusem, lecz przedmiotem niezbędnym.

Również i rzeźnictwo na opał i światło winny być powiększone, gdyż wprawdzie oszczędzanie w każdym wypadku jest wskazane, jednak w tej dziedzinie panuje zbytnia dowolność, a nawet w niektórych wypadkach przesada, co odbija się szkodliwie na zdrowiu pracowników.

Kończąc nasze życzenia, czekamy z niecierpliwością, co pokaże nam nowy preliminarz budżetowy „Polskiej Poczty, Telegrafu i Telefonu”.

W jakich warunkach pracują pocztowcy

Warszawa 2

Urząd pocztowy Warszawa 2, uruchomiony w listopadzie 1918 roku, w małym parterowym budynku, z biegiem czasu rozrastał się i rozrósł do rozmiarów największego urzędu pocztowego w Polsce.

Nie dziwnego. To jest centralny punkt pocztowej sieci komunikacyjnej, tu zbiegają się wszystkie, najgłośniejsze ambulatory pocztowe, tu, olbrzymim strumieniem, spływają przesyłki pocztowe ze wszystkich krańców Polski, aby wymieniane jakby w gigantycznym tyglu alchemika, popłynąć dalej nowymi strumieniami, do miejsc przeznaczenia.

W tym gigantycznym tyglu, w którym ostatecznie „przyprawia się” przesyłki pocztowe, są naturalnie rozdzielnie — listowa i paczkowa, w których olbrzymim stertom materiału nadaje się właściwy kierunek. Z półrocznych rozdzielni listowa jest prawdziwym ulem, w którym dzień i noc, bez przerwy, składają swój trud pracownicy pocztowi.

Poszczególne to stowa warunków pracy w rozdzielni listowej urzędu Warszawa 2, nie zamierzam zatrzymywać się nad warunkami lokalowymi i higieny. Można by dużo, bardzo dużo pisać na ten temat. Pomijam to, gdyż na pociechę buduje się gmach specjalny, sądzić należy — reprezentacyjny nawet, w którym warunki lokalowe będą na pewno dobre, a potrzeby higieny pracy odpowiednio przewidziane.

W tym stanie rzeczy można nie jedno znaleźć cierpliwie, na niejedno przynajmniej, gdyż nadzieja należytej poprawy tych warunków jest naprawdę realna. Przecież, uczciwe spojrzenie na rzeczywistość każe przypaść, że w niewyższej ciśnień pomieszczeń tego urzędu trudno marzyć o poprawie warunków lokalowych, a warunki higieny pracy są w miarę posiadanych środków i możliwości faktycznych, przez kierownictwo urzędu należyście doceniane.

Nie można jednak z równą cierpliwością i biernym spokojem spoglądać na ten niesłychany nadmiar pracy, jaki jest udziałem pracowników Warszawy 2, a zwłaszcza pracowników rozdzielni listowej. Na nie są słowa. Na nie najwłaściwiej są opisy. Tam trzeba być, tam trzeba nacznie zobaczyć, aby poznać i ocenić szczytowy trud pracowników!

Pracownik rozdzielni listowej, czy to w czasie dyżuru dziennego, czy nocnego nawet — nie zna chwili odpoczynku. Oczy gozcinami wpatruje w migające adresy segregowanych przesyłek, ręce, jak śmigła wiatrak — bez przerwy, bez przerwy — rzucają listy do przegródki sortowniczej, a wraz, ciągle, nieustannie refren kierownika — przedziej, przedziej!

Ba — przedziej... Gdyby choć jakiś wadny rezultat tej nadludzkiej pracy wrzucił moralnie się pracownika. Gdyby mógł widzieć, że nacznie zrobił, opowiadał pracę. Nie z tego. Przy największym strachu, jeszcze przedziej napływają nowe stosy korespondencji, zasypują, zalewają pracowników.

„Nie wolno opóźnić przesyłki”. Ba, teoria. Zegar nieubłaganie wskazuje konieczność zamykania odpraw, a tu ciągle

sterty. Omdlewa ręce, ślepną oczy, szarpają się nerwy... — Przedziej, przedziej, nie wolno opóźnić przesyłki!

Powiada się — radość pracy. Tak jest. Praca jest radością każdego zdrowego na duchu i ciele człowieka. Lecz tu, w rozdzielni — piekło pracy!

I tu należy stawić pytanie — dlaczego? Dlaczego istnieje ten stan nielokalny, że szkoda dla prawidłowego funkcjonowania aparatu pocztowego i urągający najsurowszym nawet normom szafowania siłą ludzka?

Można zrozumieć niekorzystne warunki lokalowe, niedociągnięcia w higienie pracy, jako związane ściśle z warunkami lokalowymi, nie można jednak zrozumieć i uznać tej nadmiernej oszczędności w materiale ludzkim, jaki ma miejsce w rozdzielni listowej Warszawy 2.

Na to niema żadnego usprawiedliwienia. Skoro, dzięki Bogu, obrót przesyłek listowych jest tak duży, trzeba przy zwiększonych zyskach Przedsiębiorstwa P. P. T. T. dorzucić również coś nie coś na potrzeby handlowe — trzeba powiększyć personel. To trudno.

Takie warunki pracy nie mogą nadal istnieć! Od pracownika można i trzeba wymagać wysiłku, ale wysiłek ten ma swoje granice, których przekraczać nie wolno. Obowiązek administracji nakazuje nadawać właściwe tempo pracy, choćby nawet duże, jednak nie zabójcze.

Ilustracją opisanych warunków niech będzie i to, że dziś, kiedy lato już jest po za nami, z urlopu wypoczynkowego w Warszawie 2 skorzystało niespełna 25% pracowników umysłowych. 25% w ciągu pięciu miesięcy roku budżetowego. Pozostałe niespełna siedem miesięcy l. 75% niewykorzystanych urlopów. Co dalej?

W tych warunkach musimy alarmować,

musimy domagać się uzdrowienia tego stanu rzeczy.

×

Nawiązując do opisanych warunków pracy w urzędzie Warszawy 2, nie można pominąć sprawy wypłaty diet ambulatorynych.

Od kwietnia br., łącznie ze zmianą systemu obliczania tych diet, został również zmieniony sposób ich wypłaty pracownikom. Jak wiadomo, przedtem wypłacano za każdą odbytą jazdę, — obecnie wypłaca się diety co 10 dni, za wszystkie wyjazdy, razem, odbyte w tym okresie czasu.

Zmiana ta nie jest korzystna dla pracowników. Po pierwsze — pracownicy muszą pokrywać koszty z własnych środków, a dopiero po 10 dniach likwidacja je w urzędzie, co przy notorycznym u pocztowców skromnym uposażeniu, jest dla nich bardzo kłopotliwe.

Po drugie — sama wypłata diet jest znacznie utrudniona, gdyż kasjer musi w każdym wypadku wyszukiwać w wykazach odbyte przez poszczególnego pracownika wyjazdy i podliczać ogólną sumę do wypłaty.

Powoduje to konieczność żmudnego wyczekiwania w kolejce, które przeciąga się do kilku godzin. Stanowi to również, w pewnym stopniu, pogorszenie warunków pracy ambulatory, gdyż tracą oni w ten sposób kilka godzin ze swego wypoczynku w miejscu zamieszkania, na którym im szczególnie zależy.

Trzeba zaznaczyć, że to ostatnie nie dotyczy wyłącznie Warszawy 2. Tak samo dzieje się i w innych centrach ambulatory, jak np. Krakowie, Łwowie itp. Świadczy o tym, że obecnie zastosowany sposób wypłaty diet ambulatorynych jest dla zainteresowanych pracowników niedogodny.

Ponieważ, właściwie, nie szczególnego nie przemawia za koniecznością utrzymania się przy tym sposobie — należałoby zmienić go na poprzednio stosowany, po myśli życzeń pracowników służby ambulatory.

Wracamy do spraw agentów pocztowych

Po szeregu artykułów, jakie się ukazywały w roku ubiegłym na łamach „Pocztę” o sprawach agentów pocztowych, ich bolączkach, warunkach pracy i utrzymaniu — przez pewien okres czasu nie poruszaliśmy tych spraw jako spraw odrębnych, lecz nie pomijaliśmy okazji omawiania ich przy rozpatrywaniu bolączek dotyczących ogółu pracowników pocztowych.

Wiemy bowiem, że Władze Przedsiębiorstwa również pamiętają o konieczności rozwiązania sprawy agentów pocztowych — nasze artykuły miały na celu wskazanie na pilność tej sprawy, to też oczekiwaliśmy załatwienia poruszonych przez nas bolączek.

W międzyczasie pamiętaliśmy o bolączkach agentów pocztowych, gdyż przy każdej okazji omawiania jakichkolwiek spraw, dotyczących ogółu pracowników, twierdziliśmy, że sprawy te dotyczą również i agentów pocztowych.

Nasym dążeniem jest, aby określenie „agent pocztowy” zniknęło z naszej terminologii służbowej. Agenci pocztowi po-

winni być nie tylko zrównani w prawach z ogółem pracowników pocztowych, lecz także nie wyróżniać się od nich nawet określeniem ich stanowiska służbowego, które mogło być usprawiedliwione kilkunastu lat temu wstecz, kiedy agencje wykonywały czynności ograniczone, pomocnicze, lecz nie dzisiaj, gdy agenci pocztowi wykonywują identyczne czynności z czynnościami urzędników pocztowo — telekomunikacyjnych i z identyczną odpowiedzialnością za wykonywane czynności.

Jeśli się zważy, że placówek pocztowo-telekomunikacyjnych typu agencji pocztowych posiadanych na terenie Państwa kilka tysięcy prowadzonych mniej lub więcej dobrze, przez pracowników przyuczonych do samodzielnego pracy i że placówki te rozrzucone w najdalsze zakamarki naszego kraju spełniają jedno z najważniejszych zadań Przedsiębiorstwa — utrzymanie łączności ze światem i pomoc przy szerzeniu oświaty i kultury, to łatwo zrozumieć, że pracownicy, którzy to poważne zadanie spełniają, muszą być

wcześniej czy później uznani za pracowników o pełni praw pracowniczych, zrównanych pod każdym względem z ogółem pracowników pocztowo - telekomunikacyjnych.

Nam chodzi o możliwe wcześniejze załatwienie pilnej nie tylko w naszym pojęciu sprawy. Chcemy kilka tysięcy agentów pocztowych jaknajrychlej włączyć do społeczeństwa pocztowego i to bynajmniej nie ze względu na interes związkowy, lecz wyłącznie ze względu na dobro pokrzywdzonych dotychczas pracowników.

Dlatego też celowo przez pewien okres czasu nie wyodrębnialiśmy spraw agentów pocztowych, domagając się dla nich tych samych praw, jak i dla innych pracowników, pod postacią dodatków, urlopów, uposażenia. Czekaliśmy załatwienia wskazanych przez nas bolączek.

O sprawach tych bynajmniej nie zapomnieliśmy, dowodem czego służą rezolucje, wyнесione na Zjeździe Delegatów Kół Miejskowych w Bydgoszczy, w maju roku bieżącego, o którym sprawozdanie zamieściliśmy w numerze 6 i 7 „Poczt”.

Po pewnej więc przerwie, przyjrzyjmy się, co zyskali agenci pocztowi przez okres kilku ostatnich miesięcy?

Okres to dość spory, jeśli się zważy, że w międzyczasie weszliśmy w nowy okres budżetowy, który ma to do siebie, że zwykle wprowadza pewne innowacje, zwłaszcza, gdy chodzi o okresy pomysłowy, bo przewidziany zwiększyć dochodów, a z nią zwiększone wydatki.

Nowy okres budżetowy nie przyniósł żadnej poprawy materialnej dla agentów pocztowych. Warunki ich uposażenia oraz warunków ich pracy pozostały niezmienione. Nie zostały skasowane agencje 3-go stopnia, a najniższym uposażeniem dla agentów. Słowem nie zostały żadne zmiany zasadnicze, które by — jeśli nie radykalnie to w pewnej choćby części — zmieniły na lepsze warunki bytowania agentów pocztowych.

Nie możemy jednak pominąć milczących faktów, jakie zmieniły na lepsze warunki pożądaną ilość najgorzej uposażonych agentów i stosunek władz do ogółu agentów pocztowych.

Otóż przypominamy, że na jesień roku ubiegłego Ministerstwo Poczt i Telegrafów zarządziło przesunięcie kilkuset agencji 3-go stopnia do 2-go stopnia. Tym samym kilkuset agentów pocztowych otrzymało zwiększone wynagrodzenie.

Nie możemy zrozumieć, dlaczego Ministerstwo przy tej okazji nie poleciło przesunąć wszystkich agencji 3-go stopnia do 2-go stopnia?

Nie rozumiemy, dlaczego Ministerstwo Poczt i Telegrafów zezwala nadal na uruchamianie agencji 3-go stopnia, jeśli nie mogło z jakichś bardzo poważnych względów załatwić radykalnie sprawy ustalenia agencji pocztowych tylko w dwóch stopniach?

Jeśli takie radykalne załatwienie tej sprawy nasuwało poważne trudności, to przecież można było sprawę inaczej załatwić w sposób mniej zasadniczy, przez przesunięcie w kilku etapach agencji 3-go stopnia do 2-go stopnia, a równocześnie nie zezwalać na uruchamianie agencji 3-go stopnia, otwierając agencje 2-go stopnia. Względem zwiększonych wydatków nie mogła w tym wypadku odgrywać decydującej roli, wyższości bowiem z okresu małego uruchamiania agencji pocztowych, a nadto uruchamiania agencji pocztowe

nie tylko ze względu na domniemane zwiększenie dochodów Przedsiębiorstwa, a w celu stworzenia obsługi pocztowo - telekomunikacyjnej dla pewnego środka, a tym samym — w celu stworzenia bardziej sprzyjających warunków rozwojowych dla pewnego terenu, kilku, czy kilkunastu osiedli.

Jeśli się nadto weźmie pod uwagę znikomą różnicę między uposażeniem agenta 3 i 2 stopnia, a porówna się ze znaczeniem moralnym takiego postępowania, to musimy przyjść do przekonania, że w interesie Przedsiębiorstwa leży możliwie rychłe załatwienie tej sprawy po myśli życzeń pracowników agencji pocztowych.

Pracownicy agencji pocztowych, zatrudnieni w stolicy i w miejscowościach, które objęte są dodatkami zdrowotkowymi i innymi, zaczęli otrzymywać też dodatki. Wprowadzić z dużymi wyjątkami, gdyż dodatkami zdrowotkowymi objęte są miejscowości, a nie pewne tereny. W tych więc wypadkach, gdy agencja leży już poza granicami miejscowości, w której przysługuje dodatek zdrowotkowy, pracownik agencji, t. j. agent — dodatku tego nie otrzymuje. Dzieje mu się oczywiście krzywda, gdyż rzecz jasna i zrozumiała jest, że zazwyczaj drożyna obejmuje nie pewien ośrodek, a pewien większy teren. To też, dla przykładu, nie tylko Warszawa jest droga, lecz i miejscowości podwarszawskie są drogie i to w szerokim promieniu od Warszawy. Konsekwencje wysokich kosztów utrzymania ponosi oczywiście agent pocztowy.

W każdym jednak razie znikomy jest to sukces, lecz sukces. W tym wypadku Ministerstwo znowało jakby agentów pocztowych w prawach do życia z innymi pracownikami pocztowo - telekomunikacyjnymi i uważamy to za pierwszy krok do zrównania ich pod każdym względem z ogółem pracowników pocztowych.

Nie możemy pominąć milczeniem okoliczności, że w niektórych Okręgach Poczt i Telegrafów poprawiły się w sposób widoczny warunki otrzymywania urlopów przez agentów pocztowych.

W niektórych, a więc nie we wszystkich jeszcze Okręgach, agenci pocztowi otrzymują urlopy znacznie łatwiej, a nawet szybciej, niż pracownicy pocztowi zatrudnieni w urzędach pocztowo - telekomunikacyjnych. Jest to bardzo zamienne obaj i tym pomysłniejszy, że, jak wiadomo, przy szczytach chęciach naszych Władz Przełożonych, których nam nigdy zresztą nie poddawaliśmy w wątpliwość, można znaleźć pomysły rozwiązania dla ucielenienia praw pracowniczych. Chcielibyśmy słyszeć i z reszty Okręgów Pocztowych, że urlopy agentów ruszyły z miejsca i że przynajmniej agenci pocztowi mogą korzystać z prawa do urlopów i że choć na tym odcinku prawa pracownicze są uwzględniane.

Wreszcie, w naszym pojęciu najważniejszy moment, który burzy szczerą odrębność agentów pocztowych od ogółu pracowników pocztowych i stwarza pojęcie łączności służby agentów pocztowych ze służbą reszty pracowników, to fakty przemianowania agentów pocztowych na kontraktowych umysłowych pracowników pocztowych i zatrudnienie ich w tym charakterze w urzędach pocztowych.

Są to wprawdzie wypadki sporadyczne, w niczym jakoby nie zmieniające istniejącego stanu rzeczy i nie naruszające

Anodówki
DAIMON
STALE ŚWIEŻE
NIEZAWODNE W UŻYCIU
PEŁNOWARTOŚCIOWE

„DAIMON” Polska Fabryka Ogniw
1 Bateł, Sp. z o.o. Sieradz

odrębności agentów pocztowych, jakby jakieś mało uprzywilejowanej kasty.

Inaczej wreszcie być nie może, gdyż nie wiemy o żadnym zarządzeniu w tej sprawie. Te jednak poszczególnie i rzadkie dotychczas wypadki uważamy za pierwszy krok do nadania właściwego kierunku sprawie traktowania agentów pocztowych jako uprzywilejowanych kandydatów do objęcia stanowisk w służbie pocztowo - telekomunikacyjnej, z tytułu posiadanej praktyki służbowej, mniej lub więcej wszechstronnej znajomości służbowej i wypróbowanej uczciwości w służbie.

Miejmy nadzieję, że stopniowo coraz więcej agentów pocztowych uzyskiwać będzie charakter stały w służbie pocztowej, oczywiście tylko w wypadkach, gdy sam agent wyrazi chęć ku temu. Wiemy przecież, że wielu agentów chce takiej nie zdradzi, gdyż posiada możliwe warunki materialne w miejscu swej dotychczasowej pracy, pracuje w miejscowości gdzie ma rodzinę, nie chce ryzykować z samodzielnego stanowiska i stać się szeregowym pracownikiem w większym urzędzie pocztowym. Ci jednak z agentów, którzy proszą o zmianę swego dotychczasowego stosunku służbowego, powinni być przychylnie traktowani, a zwłaszcza ci z pośród nich, którzy dali dowody bezinteresownej, uczciwej pracy i znajomości służby.

Jest to nasz naczelnny postulat w dążeniu do rozwiązania sprawy agentów pocztowych. Jesteśmy za skasowaniem wszelkiej odrębności w traktowaniu poszczególnych grup pracowników pocztowych. Nie możemy przejść do porządku dziennego nad zagadnieniem, w którego pomysłnym rozwiązaniu jest zainteresowanych kilka tysięcy pracowników, w większości o pełnych kwalifikacjach i szczerzych chęciach do pracy.

Nie można im zamknąć drogi do poprawy bytu i skazać na osiągnięcie w najlepszym wypadku wynagrodzenia agentów 1-go stopnia, zwłaszcza, że i to osiągnięcie związane jest najczęściej ze zmianą miejscowości i miejsca pobytu agenta. Umożliwienie agentom pocztowym osiągnięcia możliwej poprawy bytu przy kontynuowaniu służby pocztowej, bez względu na nie leży i w interesie Przedsiębiorstwa i napewno jest troską naszych Władz.

Zwiny nadzieję, że skutki tej troski przejawiają się w żywym zainteresowaniu się losem agentów pocztowych, co ze swych stron spowoduje bardziej aktywny stosunek agentów do zagadnień służby pocztowej, którą muszą traktować bardziej poważnie, gdyż wiedzieć będą, że służba ta jest ich przyszłością i zabezpieczeniem stałości.

Być może nie staralibyśmy się wykazać szkodliwość stwarzania odrębnej grupy pracowników pocztowo-telekomunikacyjnych z agentów pocztowych, gdybyśmy nie zdawali sobie sprawy, że ta odrębność ogromnie szkodliwie odbiła się na interesach agentów.

Nawet tam, gdzie chodzi o zupełnie skromne dodatki specjalne, odrębność charakteru służbowego agentów pocztowych stwarza przeszkodę w kierunku pobierania przez nich tych dodatków.

Stwarza się dziwna sytuacja. Agenci nie pobierają dodatku za kierownictwo, jednocześnie odmawia się im prawa do pobierania dodatku kasowego, aczkolwiek pełnią wszystkie czynności, usprawiedliwiające to prawo.

Dla nas jest to najzupełniej niezrozumiałe i nieusprawiedliwione nawet tą odrębnością, z jaką traktowani są agenci pocztowi.

Co ma jednak odrębność stosunku służbowego do pobierania dodatku kasowego, gdy dodatek ten pobiera się z racji pełnienia pewnych czynności kasowych i właśnie te pewne czynności spełniają agenci pocztowi.

Nie pierwsza to krzywdą, jaką spotyka agentów.

Nie traktuje się ich jako pracowników, wykonywujących samodzielne czynności, choć tego nikt nie może kwestionować i nie

daje się im dodatek za kierownictwo, choć obecnie szereg agencji zatrudnia po kilku pracowników i to nie tylko niższych, lecz i umysłowych (agencje w miejscowościach klimatycznych).

Pomimo więc, że pewna nieznaczna poprawa warunków pracy agentów i ustosunkowania się Władz do sprawy agentów już nastąpiła, tym niemniej musi nastąpić i to jaknajrychlej, radykalna zmiana w traktowaniu agentów, jako pracowników i ich praw. Jeśli względy budżetowe nie pozwalają na jednorazowe wybitne poprawienie bytu agentów pocztowych, to można zapewne załatwić tę sprawę etapami w taki jednak sposób, aby szerokie masy agentów pocztowych odczuły życzliwszą dla nich stosunek.

Będziemy więc traktować dotychczasowe zarządzenia co do agentów pocztowych, jako pierwszy etap, zmierzający do poprawy bytu agentów pocztowych, oczekujemy dalszych zarządzeń w roku bieżącym i projektów co do zarządzeń w roku przyszłym.

Projektu tego winny być uwidocznione w preliminarzu Przedsiębiorstwa. Będziemy więc z żywym zainteresowaniem śledzić zamierzenia naszych Władz w tym przedmiocie.

Ogół agentów pocztowych oczekuje lepszego jutra.

gabinetu ministra Kominkowski, dyrektor biura personalnego M. P. i T. Młynarski, prezydent miasta inż. Ruge, komendant woj. P. P. Sawicki, oraz wielu gości zamiejscowych, między innymi dyrektorzy okręgów pocztowych i przedstawiciele pokrewnych stowarzyszeń i organizacji, jak również poczty sztandarowe pocztowych związków zawodowych.

Przemówienie p. Dyrektora Okręgu P. i T. płk. Walnera.

Bezpośrednio po mszy św. p. Wiceminister w otoczeniu przedstawicieli władz z urzędowej na ten cel trybuny odebrał defiladę umundurowanych oddziałów P. P. W., zawodników, oraz kolumny samochodowej i służby sanitarno-ratowniczej, poczyn p. Wiceminister ze swą i przedstawicielami udał się na Stadion, gdzie przy wejściu powitany został przez dzieci pracowników pocztowych, z których jedno wręczyło p. Wiceministrowi wianek kwiatów.

Na Stadionie witał p. Wiceminister Dyrektor O. P. i T. p. Walner, podnosząc jednocześnie cel i zadania nowo-wybudowanego Ośrodka Sportowego P. P. W. i zaznaczając, że do powstania Ośrodka przyczynił się bardzo wydatnie Zarząd Miasta z Jego prezydentem inż. Ruge na czele.

Następnie Dyrektor Walner odczytał depesze hołdownicze, wysłane do p. Prezydenta R. P., prof. Ignacego Mościckiego, Marszałka Rydza-Smignego, Prymasa ks. Kardynała Honda, p. Premiera Składkowski i p. Ministra Poczt i Tel. inż. Emila Kaliskiego.

Przemawiał po tym inż. Ruge i jako prezydent miasta stwierdził z uznaniem że Poznańowi przybył piękny ośrodek wychowania fizycznego i podkreślił znaczenie takiego ośrodka.

Po przemówieniach p. Wiceminister dokonał odznaczenia Krzyżami Zasługi kilkunastu pracowników p. t. za zasługi na polu pracy społecznej, po czym nastąpiło poświęcenie Stadionu, w czasie którego chór pocztowy wykonał pieśń Gaude Mater.

OTWARCIE NOWEGO OŚRODKA SPORTOWEGO P. P. W.

Dzięki inicjatywie oraz niezmordowanemu wysiłkom ludzi dobrej woli, powstał na terenie Poznania i oddany został do użytku nowy, pierwszorzędnie urządzone Stadion Sportowy P. P. W.

Pięknym porankiem dnia 21 sierpnia br. był świadkiem niecodziennej uroczystości powiatowej, mianowicie otwarcia ośrodka sportowego i III-cich Centralnych zawodów strzeleckich P. P. W., którego dokonał z ramienia władz pocztowych p. Wiceminister Tadeusz Argasiński.

Uroczystość rozpoczęła została mszą polową w kościele św. Rocha z udziałem chóru, orkiestry, pocztów sztandarowych, przedstawicieli władz państwowych, wojskowych i samorządowych, prasy, przedstawicieli organizacji i związków, oraz delegatów oddziałów P. P. W.

Nadto uroczystość zaszczycili swoją obecnością, prócz p. Wiceministra Argasińskiego, panowie wojewoda Maruszewski, wojewodowie Łepkowski, pułkownik Wołkowski z ramienia D-cy O. K., dyrektor

Powitanie p. Wiceministra przez dzieci.

Po uroczystości poświęcenia przemawiał p. Wiceminister, podkreślając znaczenie wychowania fizycznego i strzelectwa w życiu Narodu i Państwa, jako czynników, zmierzających do realizacji hasła „Cały Naród pod bronią”, kończąc otwarciem III Centralnych zawodów strzeleckich o mistrzostwo P. P. W. na rok 1938, przecinając równocześnie wstęgę o barwach P. P. W.

Po podniesieniu sztandaru przy dźwiękach Hymnu Państwowego p. Wiceminister wraz ze świtą i obecnymi gośćmi przeszedł do strzelnicy, celem oddania strzałów honorowych.

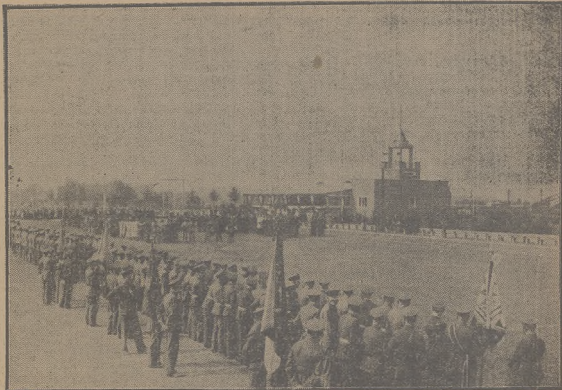
Po oddaniu strzałów honorowych nastąpiło pokazowe strzelanie do sylwetek, które wykazało wielką sprawność strzelców i doskonałe urządzenie techniczne strzelnicy.

Następnie odbyło się strzelanie konkursowe w ramach zawodów na strzelnicę Bractwa Kurkowego na Szlagu.

Dla braku oficjalnego komunikatu nie jesteśmy w stanie podać wyników ani zespołowych, ani też indywidualnych z tych zawodów.

Piękną uroczystość zakończyło wspólne śniadanie, w którym uczestniczył p. Wiceminister, przedstawiciele władz i zaproszeni goście.

Na zakończenie należy podkreślić, że prace przy budowie Stadionu prowadzone były z wielkim rozmachem, sama zaś uro-

Ogólny widok stadionu w czasie uroczystości otwarcia.

czystość otwarcia zorganizowana była nader spryśnięcie i sprawnie, wywołując u obecnych podziw i uznanie dla organizatorów z Dyrektorem Okręgu P. i T. pułk. Wallnerem na czele, który nie szczędząc

trudów, oddał społeczeństwu pocztowemu drugi po Krakowie ośrodek sportowy, w którym prowadzone będą prace nad podniesieniem tętny fizycznej pocztowców.

Analiza przepisów służbowych

V.

Jeszcze na temat dziennika ruchu telefonicznego

W numerze 6 — 7 „Poczty” kol. Jakub Jaskulski, poruszając motywy, które podałem w swoim artykule, umieszczonym w numerze piątym „Poczty”, a które według mego zdania przemawiają za utrzymaniem dziennika ruchu telefonicznego, wysuwa twierdzenie, że wszystkie momenty, podane przeze mnie, były znane, a jako „pozornie” rzeczone i mało przekonujące nie wpłynęły na utrzymanie tego. Dla uzasadnienia potrzeby zniszczenia dziennika ruchu telef. w centralach, podaje kol. J. jako moment zasadniczy, motto: „W każdym Przedsiębiorstwie winna obowiązywać dewiza — czas, to pieniądz”.

Zgoda! Podpisujemy się pod tą dewizą obydwojema rękami. Równocześnie jednak zgadzamy się z tym, że w każdym przedsiębiorstwie pracowników w nim zatrudnionych można podzielić na dwie grupy: 1) teoretyków, 2) praktyków.

Otóż uwagi moje, podane w artykule skrytykowanym przez kolegę Jaskulskiego, są podkopywane ciężką praktyką i osobistym doświadczeniem.

Tak się jakoś złożyło, że praktycznie przechodziłem wszystkie działy służby wykonawczej w urzędach i dlatego na podstawie osobistego doświadczenia mogę twierdzić, że inaczej wyglądają sprawy układane i referowane w czysty gabinet, obciążenia prowadzone przy użyciu chronometrów i sztoperów, a inaczej przy łącznicy telefonicznej, w momencie gdy jeden telefonista, czy telefonistka, obsługuje łącznie o 160 abonentach i 16 przewodach

międzydzielnych, gdy równocześnie klient w jednym okienku usiłuje rozbić szybkę, domagając się sprzedaży znaczka pocztowego, a drugi aparat Morsa bez przerwy woła i trzeba przyjmować telegramy, a doręczyciel prosi o przepisanie przyjętego telegramu na blankiecie ozdobnym Lux.

Równocześnie spada 30 — 40 kłapek w łącznicy, a do dyspozycji jest 28 par sznurów, z których kilka jest uszkodzonych, a 80 procent zajętych połączeniami, — abonentci denerwują się i bez przerwy dzwonią, bo na prowincji niema na ogół automatów; — w słuchawkach ciągle dzwoni, głowa pełna terkotu, a dyżurny jest bezradny, nie mogąc wykonywać połączeń do chwili zwolnienia sznurów przez zakończenie prowadzonych rozmów.

Dyżurny ma kilkanaście, a często kilkadziesiąt zgłoszeń na rozmowy międzydzielne, a przewody międzydzielne są bez przerwy zajęte. Napływają wciąż nowe zgłoszenia na rozmowy państwowe, pilne prywatne, służbowe i z automatów. Ilość niewykonanych połączeń mnoży się, a ilość wypełnionych na nie kartek tworzy pokład grubości książki. Przy tym część rozmów jest odwoływana, część zgłoszona z wzajemem nie dochodzi do skutku, kartki żółte, białe, różowe, zielone mieszają się, kolejność zgłoszeń nie jest zachowana, a dyżurny nie jest w stanie czynić dokładnych notatek, bo napływają nowe zgłoszenia, przepłatane równocześnie dziesiątkami i setkami wykonywanych połą-

czeń lokalnych i to w takim tempie, że obsługa nie może złapać tchu i głębiej odczekać.

Nie jest prawdą, jakoby w tych warunkach pracy skasowanie prowadzenia dzienników ruchu zmniejszyło pracę telefonistki o 1/3, dało możliwość wydawniejszego obsługiwanie obwodów międzydzielnych, usprawniło i przyspieszyło obsługę abonentów i zmniejszyło ilość cofniętych i opóźnionych rozmów.

Jako praktyk, śmiem twierdzić, że czynniki te będą istotne dopiero wówczas, gdy telefonistka będzie miała do obsługi najwyżej 100 abonentów i gdy przewody międzydzielne będą wydzielone, a ponadto, gdy obsługa central nie będzie obciążona żadnymi innymi dodatkowymi czynnościami.

W warunkach obecnych prowadzenie dziennika ruchu telefonicznego należy uznać za czynnik zasadniczy, a nie wtórny, bo zanotowanie zgłoszonej rozmowy międzydzielnej w dzienniku ruchu, w warunkach przeze mnie podanych, jest łatwiejsze i znacznie mniej absorbujące czasu, niż zanotowanie tej rozmowy na karcie zgłoszeniowej. Przy tym istotne są i te motywy, które podałem w poprzednim artykule.

Na podstawie dziennika ruchu, telefonistka może wypełnić kartki zgłoszeniowe w momentach zmniejszenia nasilenia ruchu i może to również czynić siła pomocnicza, przy czym pozwoli to na uniknięcie omyłek i mylnych wpisów, co przy systemie, zalecanym w powołanym artykule

le, jest nie do uniknięcia, a tym samym nieistotnym staje się zarzut o nieproduktywności prowadzenia tego dziennika pracy.

W artykule swoim kol. Jaskulski podaje, że w urzędach, obsługiwanych przez jednego pracownika z braku możliwości przeprowadzenia kontroli opłat za rozmowy międzymiastowe na miejscu, zamówienia na rozmowy międzymiastowe zapisywane są na specjalnych drukach zamówieniowych przez kaskę. W ten sposób w urzędach i agencjach jednoosobowych oryginalne zgłoszenia na rozmowy międzymiastowe wydawany jest przy rachunku abonentów, a odpis pozostaje, jako dokument, ułatwiający urzędowi obwodowemu, rejonowemu lub inspektorowi w trakcie rewizji kontrolę prawidłowości pobierania opłat za rozmowy międzymiastowe.

Nie wiem i dotychczas nie słyszałem i nie widziałem podobnego druku. Kontroluje siedem agencji i żadna podobnego druku-wykazu nie prowadzi. Nie słyszał o takim druku również żaden z kolegów w sąsiednich urzędach. A gdyby tak było, to czy prowadzenie podobnego wykazu nie jest jednoznaczne z prowadzeniem dziennika ruchu?

Nadmieniam raz jeszcze, że doświadczając z notowaniem rozmów w dzienniku ruchu i na kartkach zgłoszeniowych przeprowadzałem na sobie samym i dlatego śmiem twierdzić, że jednorazowy dyżur w godzinach od 8 rano do 14-ej przy łącznicy telefonicznej, w warunkach podanych w niniejszym artykule, był by decydującym argumentem w kierunku uznania potrzeby prowadzenia dziennika ruchu telefonicznego dla tych wszystkich kolegów, którzy argumenty moje, podane w poprzednim artykule, uważają za nie przekonujące. Twierdzę również, że dewiza, cytowana w artykule kolegi Jaskulskiego — „Czas to pieniądź”, po przeprowadzonym praktycznie doświadczeniu, skłoniła by go do podpisania się obywatela reklamą za utrzymaniem obecnie tak zwalczanej potrzeby utrzymania dziennika ruchu telefonicznego.

Na zakończenie dodam, że szereg urzędów, pomimo zniesienia obowiązku prowadzenia tego dziennika, prowadzi go nadal, wychodząc z założenia, że przy jego użyciu obsługa łącznicy może najsporniej wywiązywać się ze swoich czynności.

Stefan Giergielewicz.

Pan Premier podzielił słusność przywrócenia dodatków rodzinnych

Motto:

„Poza tym Pan Premier podzielił zasadniczo słusność postulatu przywrócenia dodatków rodzinnych”

(„Pocztą” Nr. 8 br.).

O tej słusności, wypowiedzianej przez Człowieka postawionego na najwyższym szczeblu hierarchii państwowej, odpowiedzialnego za losy Państwa, Człowieka realisty który potrafił śmiało popatrzeć prawdę w oczy, chcę słow parę powiedzieć.

Skoro Pan Premier powiedział słusne, to jest i sprawiedliwe i dlatego wierzymy niezłomnie, że Pan Premier doloży swej ręki, aby tej sprawiedliwości już w najbliższym czasie stało się zadość. Czas już bardzo nagli.

Nie chciałbym zbyt jaskrawo naświetlać położenia pracowników państwowych, obarczonych dziełmi. Te rzeczy są nam tak doskonale znane, a zwłaszcza w grupach średnich i najniższych. Jednak nie sposób — gdy o tych rzeczach jest mowa — pominiąć ich milczeniem.

Pan Premier chce widzieć w urzędniku państwowym, na powierzonym mu odcinku pracy, wydajnego, energicznego i pełnego inicjatywy, oddającego się służbie bez reszty. Czekaj, że Pan Premier doloży swej ręki, aby tej sprawiedliwości już w najbliższym czasie stało się zadość. Czas już bardzo nagli.

Tak jest — o ile jest wszystko w porządku. Ale biada temu kogo nawiedza choroba. Jeszcze jeden dług za leczenie, a może za pogrzeb, nie spłacony, a już za szpital nowe wydatki. Pracownik, tak jak i jego rodzina, wybieczona, jest odżywna, jest okryta — mało odporna na różnego rodzaju, których w normalnych warunkach dąłoby się uniknąć, czy w zarodku zapobiec. Pouczające są statystyki chorób pracowników.

Dziś wojewódzkie urzędy zdrowia zawałone są rachunkami za leczenie pracowników państwowych z różnych szpitali, zakładów leczniczych i za specyfiki apteczne. W konsekwencji zakłady lecznicze nie chętnie przyjmują pacjentów z państwowej pomocy lekarskiej i nieraz miesiąca-

mi czeka się na przyjęcie, a choroba nie czeka, tylko robi spustoszenia w chorym organizmie.

Sytuacja coraz gorzej, bo znowu zima się zbliża. O tym napewno pomyślił nasz Pan Minister i śladem lat ubiegłych pomoże nam w jej przetrwaniu.

Celem mojego artykułu było nie tylko naświetlenie położenia materialnego pracowników państwowych, chociaż nie wiele naświetliłem, ale chciałem poruszyć i odwrotną stronę medalu, kwestię popularyzacji.

Czy o tym myślał ustawodawca, tworząc nową ustawę uposażeniową w roku 1934, czy też z innych wyższych racji musiał te rzeczy narazie w cień odsunąć — nie wiem, w każdym razie już najwyższy czas o tym pomyśleć.

Coraz częściej słyszy się głosy prasy codziennej bijącej na alarm o dystansowaniu nas w rozdrożności przez narody ościenne, a nawet i mniejszości narodowe. Czas najwyższy i o tym pomyśleć!

Jak długo Państwo nie może wynagrodzić swych pracowników tak, aby dodatki rodzinne były zbyteczne, tak długo musi przychodzić ze specjalną pomocą tym z pośród nich, którzy ponoszą ciężar wychowywania dzieci.

Grosz wydany na dodatki ekonomiczne nie pójdzie na marne, on wróci z powrotem do kasy państwowej w formie podatku, od kupca, od rolnika. Bo za ten dodatek dostanie dziecko pracownika jedną bułeczkę czy plasterk wędliny więcej i ono go zje z pożytkiem dla swojego zdrowia. A Państwo będzie miało mniej do opłacania taks szpitalnych za swych pracowników i ich rodziny.

Grosz wydany na dodatki rodzinne to grosz odłożony na czarną godzinę i ulokowany na wysokie procentowanie.

Znając dokładnie działalność Pana Premiera, mamy nadzieję i niezłomne przekonanie, że już tym razem Pan Premier nie tylko podzielił słusność postulatu przywrócenia dodatków rodzinnych, ale już w najbliższym czasie puści całą machinę w ruch, aby te dodatki „swoim kolegom”, jak nas mianuje, przywrócić. Do Panu Premierowi tak jak i nam dobrze leży na sercu nie tylko tężyzna, ale i przyszłość Narodu.

M. Janik.

SPEŁNIONE MARZENIA

Po raz pierwszy zobaczyłem Zakopane przed 17 laty. Wybrałem się wtedy z kolegami szkolnymi na kilkutygodniową wycieczkę z zamiarem poznania Tatr. Pod kierunkiem doświadczonego taternika, w osobie starszego kolegi, górala z pochodzenia, projektowaliśmy wielkie wyprawy wysokogórskie, połączone z wspinaczką. W tym celu zaopatrzeni byliśmy w potrzebny sprzęt, jak: raki, haki, linki itp. Wyprawa zakończyła się ogólnym niepowodzeniem. Na przeszkodzie stanęła pogoda. Deszcz padał przez kilka dni bez przerwy.

Góry, spowite mgłą, były nie tylko niedostępne, ale i niewidoczne. Wszystkiego przez pół godziny oglądaliśmy Giewont, wyłoniony z mgieł. Małe górskie potoki, zamienione na szerokie rzeki, płynęły z hukiem, unosząc z gór drzewa i kamienie. Groźba powodzi wisiała nad Zakopaniem i

całym Podhalem. Na szczęście, po paru dniach deszcz przestał padać, lecz mgły nie opadały. Górale zapowiadali niepogodę na czas dłuższy.

Po 5 dniach nudyw w schronisku — postanowiliśmy wracać. Wszystkie osobliwości Zakopanego zdążyliśmy zobaczyć, brodząc po wodzie i bloku zakopiańskim, które już dziś należą do przeszłości.

Z pośród hoteli i pensjonatów najbardziej przypadł mi do gustu okazały hotel „Sanato”, pięknie położony na zboczach Antolówki, wznoszące się wysoko ponad Zakopane. Zawdziejając uprzejmości wygławanego portiera, udało mi się nawet zwiedzić jego wnętrze. Pierwszy raz oglądałem taki komfort. Całość zrobiła na mnie wrażenie bombonierki.

Pozostając pod urokiem Sanato, postanowiłem sobie, że w przyszłości, kiedy zdo-

będę odpowiednią pozycję materialną, na wypracowaniu będę tylko tu przyjeżdżał.

Niepowodzeniem pierwszej wyprawy nie zrażałem się i już następnego roku odbyłem 2-godniową wycieczkę w góry, która zachęcała mnie do dalszych. Zdobyłem kolejno wszystkie łatwiej dostępne szczyty tatrzańskie i przemierzylem cały Beskid Zachodni.

Nocowało w schroniskach lub skromnych pensjonatach. Znosząc niewygodny marzylem jak to będzie wygodnie kiedyś w Sanato. Upływały lata i było ciagle dla mnie niedostępne. Mialo opinie najdroższego hotelu w Zakopanem.

O Sanato zaczęło być głośno w Polsce, kiedy obrał tu sobie siedzibę znakomity pisarz Kornel Makuszyński. Wesoło to były czasy. O tym co się tam działo szepem sobie opowiadano. Zabobonni autochtoni z lekkiem omijali Antolówkę. Mówili, że gnając się, że szatan nawiedził to miejsce. Ile w tym było prawdy dowiedzieliśmy się dopiero z pamiętników „Listów z Zakopanego”, w których autor uczynnych opowieści „O duchach, diabłach i kobietach” opisywał niedobre życie w Sanato.

Nocne wędrowki duchów zwabiali do Sanato liczni goście, żądnych niesamowitych wrażeń. Tu odbywały się wówczas głośne seansy bridiowe, dostępne tylko dla wtajemniczonych. Wielu dziś dobrych bridiistów szczyty się tym, że pierwsze stopnie wtajemniczenia otrzymało jeszcze w Sanato, z rąk Wielkiego Mistrza Kornela.

Wtedy bridi zaczął być w Polsce modny, to też wielu amatorów tej gry ciągnęło do Sanato, jak Arabowie do Mekki. Rok 1929, w którym kończyłem uniwersytet, zbliżał mnie wielkimi krokami do tej chwili, kiedy Sanato przestanie być dla mnie tylko marzeniem.

Aż tu rozszalała się wiadomość, że Sanato nabył Związek Pracowników Pocztowych i przeznacza je na sanatorium dla swych członków, chorych na gruźlicę. Przyznam się, że wiadomość ta odebrała mi na pewien czas humor.

Nie mogło być już mowy o spełnieniu przyrzeczenia. Sanato było dla mnie raz na zawsze zamknięte. Nie zanośało się na to, abym został pracownikiem pocztowym i do tego chorym na gruźlicę. Tym samym od obowiązku wypełnienia przyrzeczenia zostałem zwolniony.

Żal szybko przelebiałem, ale Kornelowi Makuszyńskiemu przyszło to znacznie trudniej. Już wylewał z powodu utraty dachu nad głową i gorzko smucił się na myśl, że nie uda mu się znaleźć w całym Zakopanem tak „przytulnego i wygodnego kąta”, jaki miał w Sanato.

Pocięcha jedyną dla zasmuczonego serca Makuszyńskiego był fakt, że Sanato przechodzi w dobre ręce. Gościć będzie znanych pocztarzy, do których czuł zawsze wielki sentyment i miał im do zawdzięczenia wiele radosnych chwil w swoim życiu.

Tak więc od kilku lat służy Sanato dobrej sprawie. Gruźlica jest najczęściej spotykaną chorobą wśród pracowników pocztowych. Rozwojowi tej strasznej choroby sprzyjają niezwykle ciężkie warunki pracy pocztowej. Co roku zbiera obfite pokłosie wśród szerokich rzesz pracowników. Takie sanatorium to prawdziwie dobrodziejstwo dla chorych. Wielu też w ciągu tych kilku lat odzyskało tu, nadw-

żone ciężką pracą, zdrowie. Zdrowe górskie powietrze, dobra i troskliwa opieka lekarska, smaczna kuchnia i wiele innych wygód, uprzyjemniających pobyt w sanatorium, robią swoje, przywracając zdrowie nawet w najcięższych przypadkach choroby.

Wychodząc z założenia, że świat dzieli się na 3 kategorie ludzi, którzy mieli, mają lub mogą mieć gruźlicę, usiłuję tłumaczyć sobie i moją chorobę, której uległem w roku 1936. Lekarze stwierdzili u mnie gruźlicę kości i zalecili mi odbycie dłuższej kuraacji klimatycznej w jednym z sanatoriów karkozińskich. Trudno było mi się zdecydować na wybór. Chodziło o takie sanatorium, które by miało odpowiednio usłonecznione werandy, dobrą opiekę lekarską i pielęgnarską, smaczna kuchnię i wygodne pokoje jednoosobowe. Czekala mnie bowiem długa i uciążliwa kuraacja, polegająca na zupełnym unieruchomieniu w gipsie.

Kiedy tak zastanawiałem się nad wy-

borem sanatorium — przyszło mi na myśl Sanato. Zwróciłem się zaraz listownie do Dyrektora Sanatorium w Zakopanem z zapytaniem — czy mógłbym być przyjęty na leczenie, nie będąc pracownikiem pocztowym. Odpowiedź była dla mnie pomyślna — zostałem przyjęty.

W Sanatorium Pocztcowców, a dawnym Sanato, znalazłem wszystkie warunki, jakie były mi potrzebne do odbywania zaleconej kuraacji.

Spedziłem tam 15 miesięcy, wynosząc jaknajlepiej wspomnienia z pobytu wśród życzliwie odnoszących się do mnie lekarzy i administracji oraz towarzyszyw niedoli — braci pocztowej.

Związek Pracowników Pocztowych do brze się zażyli wobec swoich członków, tym, że zapewnił im w ciężkich chwilach choroby tak dobre warunki do leczenia.

I spełniło się moje marzenie z lat młodzieńczych, „lecz w jakże innych, niż oczekiwałem, okolicznościach.

B. CH.

ODZNACZENIA ZA PRACĘ SPOŁECZNĄ

Następujący Koledzy i Koleżanki zostali zarządzeniem Władz Naczelnych odznaczeni Krzyżami Zasługi, za zasługi na polu pracy społecznej:

Złotym Krzyżem Zasługi:

Galbarczyk Antoni — Warszawa.

Srebrnym Krzyżem Zasługi:

Banbura Lukasz — Lida; Blanckowa Eugenia — Wilno; Bochenek Wojciech — Kraków; Borgiel Józef — Bielsko; Borecki Marian — Kobylin; Dobrzańska Wiktoria — Przemysł; Droszcz Edmund — Inowrocław; Dudek Antoni — Katowice; Fliżykowska Maria — Gdańsk; Gasiorkiewicz Józef — Krotoszyń; Geske Rajmund — Warszawa; Gierulski Jan — Wilno; Górko Jan — Radom; Grzywaczewski Stanisław — Warszawa; Hanka Adam — Zakopane; Hlass Erwin — Katowice; Jaszcz Sylwester — Poznań; Jaskuński Jakub — Warszawa; Juszczak Metody — Chełm Lub.; Kania Jan — Sosnowiec; Karp Mieczysław — Kraków; Kicman Wacław — Warszawa; Kłoda Walenty — Bydgoszcz; Kołaczowa Kazimiera — Warszawa; Korman Ignacy — Raków; Kostro Władysław — Warszawa; Kowalowa Felicia — Kraków; Krajewski Aleksander — Łwów; Krapel Florian — Cieszyń; Krysiński Józef — Gniezno; Krzyszkowski Bronisław — Jasło; Lech Konstanty — Warszawa; Leski Andrzej — Płock; Marciniakowa Jadwiga — Łódź; Mazurek Stanisław — Lublin; Masłowski Stanisław — Warszawa; Matuszewski Ludwik — Warszawa; Molicki Stanisław — Warszawa; Nitecki Władysław — Radziejów; Ostyrycz Stanisław — Siedlce; Pajakówna Maria — Kraków; Pelikan Bernard — Łódź; Pienkowski Wacław — Warszawa; Piasecka Janina — Warszawa; Primus Zdzisław — Kra-

ków; Przygoński Czesław — Warszawa; Reis Teodor — Katowice; Rogulski Wojciech — Łowicz; Sas Antoni — Poznań; Siódmiak Jan — Katowice; Słizowski Kazimierz — Kraków; Świdwierski Kazimierz — Warszawa; Wiśniewski Stanisław — Wilno; Witowski Anastazy — Płock.

Srebrny Krzyż Zasługi po raz drugi:

Kalsafarski Walery — Kraków; Nejman Maria — Warszawa.

Bronzowym Krzyżem Zasługi:

Adamczak Jan — Poznań; Blicharska Anna — Kraków; Cymborski Jan — Kraków; Kęsicka Leokadia — Warszawa; Makutynowicz Aleksander — Wilno; Meissnerówna Maria — Poznań; Mika Tadeusz — Jasło; Orczyńska Wanda — Warszawa; Przeżońska Helena — Jasło; Rawłówna Jadwiga — Kraków; Scherch Jan — Kraków; Świętek Franciszek — Kraków; Walicki Stanisław — Zakopane; Widok Bernard — Katowice.

Bronzowym Krzyżem Zasługi po raz drugi:

Fryszak Stefan — Kraków; Madej Józef — Kraków; Molik Stanisław — Kraków.

Największa produkcja papieru w Polsce

**STEINHAGEN
I SAENGER**

Fabryki Papieru i Celulozy

Spółka Akcyjna

Zarząd, Warszawa, ul. Smolna Nr. 17
Telefony: N-ry: 6.21-60, 3.30-55, 6.21-59.

Fabryki Papieru:
w Myszkowie, Włocławku i Pabianicach

Fabryka Celulozy w Włocławku.
Produkuje papiery:
pakowe, wszelkie drukowe i piśmienne.

OD REDAKCJI

Z powodu nawalu materiału redakcyjnego, dokończono Sprawozdania Zarządu Głównego zostanie zamieszczone w nrze następnym.

Książka dla pracownika pocztowego

„20-lecie KOMUNIKACJI W ODRÓDZONEJ POLSCE”

Pracując od lat w szeregach wielkiej armii pocztowych polskich, tracąc przy biegu czasu poczucie doniosłości wydarzeń, jakie odgrywały się i realizują na terenach choćby nam najbliższych i najlepszych znanym. Wiele doniosłych faktów i osiągnięć ucieka z pamięci bezpowrotnie.

Z drugiej strony, pracownik pocztowy, oddany swej pracy zawodowej i zamknięty kregiem najbliższych swych zainteresowań, nie zdaje — i nie może zdawać sobie — sprawy z tego, jak doniosła jest nawet najmniejsza komórka organizacyjna i jaką w istocie spełnia rolę w ogromnym i skomplikowanym systemie komunikacji, będącej wszakże największą gospodarką w państwie. Nieraz dawał się już odczuć brak publikacji, któryby tę ścisłą łączność, zachodzącą pomiędzy pocztą, telegrafem i telefonem z jednej strony, a problemem komunikacji w nowoczesnym państwie z drugiej, wypunktował i jasno oświetlił, oświetlając to zagadnienie zarówno z punktu widzenia organizacyjnego, jak i historycznego — na tle dwudziestolletnich dzieł Odrodzonego Państwa Polskiego.

Dlatego też z uznaniem witamy inicjatywę Koncernu Wydawniczego Ilustrowany Kurier Codzienny, który dla uczczenia dwudziestolecia Państwa wydaje wielką księgę o charakterze dokumentu historycznego, p. t. „20-lecie Komunikacji w Odrodzonej Polsce”.

Księga zawierać będzie 500 stron druku, 2.000 ilustracji (mapy, wykresy, fotografie). Część księgi poświęcona będzie poczcie, telegrafowi i telefonowi, pozatem zaś wszystkim pozostałym dziedzinom komunikacji, jak: koleje, drogi kołowe i wodne, motoryzacja, lotnictwo, turystyka, żegluga morska i porty morskie. Członków naszego Związku specjalnie zainteresuje szczegół, iż w księdze znajdzie się oddzielny artykuł, poświęcony Związkowi Pracowników Poczty i Telegrafu, omawiający dzieje i organizację Związku.

„20-lecie Komunikacji w Odrodzonej Polsce” kosztuje w przedpłacie zł. 25.—, zaś ze zniżką dla pracowników p. t. zł. 18.—. Należność spłacać można ratami po zł. 2.— miesięcznie. Te same warunki kupna obowiązują dla Zarządów, Bibliotek i świetlic naszego Związku.

Akcja propagandowa na rzecz zamawiania książki, jaką Wydawnictwo prowadziło za pośrednictwem Urzędów i Agencji pocztowych została już zakończona w dniu 30 sierpnia. Niemniej Wydawnictwo przedłużyło dla naszego Związku i Jego Członków termin subskrypcji na dzieło do dnia 25 września br. Jeśliby zatem Zarządy Okręgowe, Koła Miejskowe Związku, względnie Członkowie, pragnęli zamówić „20-lecie Komunikacji w Odro-

drożonej Polsce”, mogą to uczynić obecnie w terminie do dnia 25 września, lecz już nie za pośrednictwem Urzędów Poczty-T., lecz przy pomocy kartki pocztowej, skierowanej wprost do Wydawnictwa. Adres: „20-lecie Komunikacji w Odr. Polsce”, Warszawa 1, Krakowskie Przedmieście 9. Przy zamówieniu należy podać swój przydział służbowy, (urząd p.-t., agencja), przez który następnie spłacać się będzie raty.

Jak to już Zarząd Związku podkreślił w Okólniku Zarządu Głównego z dnia 12 sierpnia br., adresowanym do wszystkich zarządów Okręgowych i Kół Miejskowych, Zarząd Główny docenia wartość pamiątkową księgi, jej walory społeczne i kształtujące i dlatego też pragnie, by dzieło omawiane znalazło się we wszystkich bibliotekach Okręgowych i Kół Związku, a także gorąco zaleca nabycie go przez Członków. Prospekt wydawnictwa są do obejrzenia w każdym urzędzie poczt. i agencjach 1-go stopnia, a także we wszystkich Zarządach Okręgowych i Kółach Miejskowych naszego Związku.

ZAMIANY

Kto z Koleżanek lub Kolegów zamieni agencję 2 lub 3 stopnia w pobliżu Lwowa na agencję 2 stopnia w powiecie sokalskim. Warunki zamiany według umowy. Zgłoszenia kierować: Agencja Parchacz, pow. Sokal.

Kto z Koleżanek lub Kolegów asystentów zamieni miejsce służbowe z Krakowa na Pińsk 1. Listy kierować na poste restante Pińsk 1, dla S. Leg. Z. O. R. Nr. 44.

Kto z Koleżanek lub Kolegów asystentów ze Lwowa zamieni się na Izbę Kontroli Rachunkowej w Bydgoszczy lub na jeden z urzędów na terenie Dyrekcji Bydgoskiej. Warunki według umowy. Łaskawe zgłoszenia Lwów 1, poste restante dla „Pr”.

Kto z Kolegów (nek) asystentów z jakiegokolwiek miejscowości zamieni miejsce służbowe na Ujście. Okolica i miejscowości wycieczkowa, piękna. Warunki w/g umowy. Zgłoszenia na poste restante „D”, Ujście, pow. Chodzież.

Kto z Koleżanek lub Kolegów z którejkolwiek urzędu pocztowego we Lwowie zamieni miejsce służbowe na Zabolotów, Okolica ładna, podgórska, blisko Kutry, Kosów. Warunki według umowy. Listy, kierować: na poste restante Zabolotów dla „S. H.”.

Kto z Koleżanek lub Kolegów z miejscowości: Zaleszczyki, Worochta, Stanisławów, Przemysł lub okolicy, zamieni miejsce służbowe na Grudziądz 1. Zgłoszenia kierować pod „Mały” poste restante Grudziądz 1.

NASZA KASA OSZCZĘDNOŚCI
jest

BANK „SPOŁEM!”

który gromadzi środki pieniężne dla rozwoju gospodarstwa społecznego polskich mas pracujących.

Celowość i bezpieczeństwo dla wkładów

Wpłaty od 1 złotego.

Oprocentowanie 4 — 5%

Centrala Banku:
Warszawa, Krakowskie Przedmieście 18/19.

Oddziały:
Łódź, Piotrkowska 102a
i Szwajcwie, Pierskiego 1.

Zastępstwa: przy upoważnionych spółdzielniach oraz Oddziałach i kładach Związku „Spolem!”

**Motocykl
„SOKÓŁ 600”**

jest motocyklem polskiej konstrukcji, polskiej produkcji, z polskich materiałów. Dlatego stale zwycięża w zawodach krajowych.

Państwowe Zakłady Inżynierii

WKŁADY I LOKATY

na książeczki wkładkowe imienne i na okaziciela przyjmują

POLSKI BANK KOMUNALNY Spółka Akcyjna

Warszawa, Plac Napoleona 7 (gmach własny)

Bank założony w roku 1919, liczy 514 akcjonariuszów, w tym 208 miast, 179 powiatów, gmin i związków specjalnych oraz 127 Komunalnych Kas Oszczędności

BANK wykonuje zlecenia giełdowe, inkasowe i przekazowe WYNAJMUJE w SKARBUCIE SWOIM KASETY

Tajemnica wkładów zastrzeżona.

Korzystne warunki inkasa.

KOMUNIKAT

Zarządu Koła Miejsowego Warszawa 1.

Zawiadamiamy, że Lekarz-Dentysta B. Łonżyńska i Dr. med. H. Łonżyński (choroby wewnętrzne), Warszawa, ul. Nowogrodzka Nr. 44 m. 12, tel. 9-08-35 leczą członków Koła oraz ich rodziny na warunkach uzgodnionych z Zarządem Koła.

PODZIĘKOWANIA

Kol. Stanisławowi Molickiemu, podreferendarzowi, serdecznie dziękuję za gorliwą obronę przed Komisją Dyscyplinarną I instancji w dniu 8.VII br.

Leonard Modzelewski, asyst.
Łódź 11.

Za okazaną mi pomoc materialną w obronie prawnej, udzieloną mi przez Zarząd Główny, jakoteż Prezesowi Zarządu Okr. w Katowicach, Kol. Grządzielowi

za ojcowskie zajęcie się sprawą, tą drogą wyrażam najserdeczniejsze podziękowanie.

Poczuwam się jednocześnie do milego obowiązku złożyć Kol. Stanisławowi Dobrzańskiemu, referendarzowi Dyrekcji w Warszawie, wyraz najgorętszego uznania za Jego skuteczną i nad wyraz rzeczową obronę, opartą na zrozumieniu krzywdy, jaką chciała mi wyrządzić, nie przebiegająca w środkach, podłość ludzka.

Grosse, kontroler
Chorzów.

Tygodniki dla dzieci

„Słonko“

dla młodszych

„Poranek“

dla starszych

pod redakcją J. Perazińskiej i J. Duszyńskiej

Warszawa, ul. Zielna 13

Numerы okazowe administracja wysyła darmo

Gdy płyną dźwięki taneczne, nóżkę
każdej wytwornej Pani pozwoli wyróżnić pończoszka z naturalnego jedwabiu, mocna i idealnie cienka

„BOLERO“

przebój „SZANIEWY“

Wybierając się na spacer lub z wizytą należy pamiętać o ładnej i trwałej pończosze z naturalnego jedwabiu

„66“ „SZANIEWA“

MASZYNY DO SZYCIA

bebenkowe „SEWRIT“ systemu Singera, do użytku domowego i krawieckiego. Nadają się do haftowania, mereżowania, marszenia, obrębiania, okrętkowania itd.

MASZYNA PUDEŁKOWA zł. 145.—

„ GABINETOWA „ 170.—

SKŁAD FABRYCZNY

„SEWRIT“

Warszawa, Alberta 1/10

15 letnia gwarancja.

Zadajcie bezpłatnych prospektów.

PAPIEROSY MENTOLOWE

ODŚWIEŻAJĄ
CHŁODZĄ

PAPIEROSY TE SĄ ZALECANE WSZYSTKIM TYM,
KTÓRZY SĄ SKŁONNI DO ZACHORZEŃ GARDŁANYCH

„ER-WU“

Sp. z o.o.
(Firma chrześcijańska)

Warszawa, ul. Marszałkowska Nr. 113
w podwórzu.

Sprzedż materiałów elektrotechnicznych: żarówki, grzałki, łaskawki elektryczne, przewody, pompy elektryczne itp. Ceny konkurencyjne. Instytucjom państwowym i samorządowym jak i ich pracownikom specjalne rabaty.

WYDAWNICTWA SPÓŁDZIELCZE

CZASOPISMA

Poradnik Spółdzielni (dla banków i kas), Przewnik Mleczarski i Jajczarski, Czasopismo Spółdzielni Rolniczych (dla spółdzielni handlowych i różnych), Zjednoczenie (dla członków Spółdzielni), Rynek Rolniczy (ceny produktów rolnych).

KALENDARZE

Zjednoczenie (dla rolników), Bankowy, Mleczarski, Handlowy, Kieszonkowy dla członków spółdzielni.

KSIĄŻKI I BROSZURY

Z zakresu teorii i historii ruchu spółdzielczego, ustawodawstwa i praktyki spółdzielczej, życiorysy, monografie, obrazy, opowiadania, wiersze i nuty, książki o treści społecznej i gospodarczej, książki popularne B.Biuletynu Wiedzy Spółdzielczej, komplety biblioteczne.

KSIĄŻKI RACHUNKOWE I DRUKI

Do prowadzenia spółdzielni wszystkich typów i szkolnych kas oszczędności, podręczniki rachunkowości i inne materiały pomocnicze.

PLAKATY

plakaciki, portrety, ulotki, chorągiewki itp. materiały propagandowe

połącza i wysyła:

Związek Spółdzielni Rolniczych
i Zarobkowo-Gospodarczych R.P.

DZIAŁ WYDAWNICTWA,
WARSZAWA, ul. Wrecka 11a
Informacje i cenniki bezpłatnie
na żądanie!

Nieporozumienie

Kolega, który dnia 6.VII br. o godzinie 18 na stacji Dubica zwrócił się z pewnym zapytaniem do osoby, stojącej przy wyjściu z pociągu, proszę o podanie adresu pod „W. P.” poste restante Brześć n/Bugiem 1. Zaszło nieporozumienie.

Epilaskop „HEL”

wyświetla wszelkie rysunki, pocztówki itd., dając na ekranie jasny i wyraźny obraz. Gwarancja wieloletnia.

Na nowy rok szkolny polecamy: Pełny asortyment pomocy naukowych dla szkół średnich ogólnokształcących, liceów, szkół zawodowych i powszechnych. **WIELKI WYBÓR MIKROSKOPÓW.** Szczegółowe ilustrowane katalogi gratis na żądanie.

SPRZĘT SZKOLNY

Spółka z o. o.

Zjednoczone Wytwarzanie i Składanie Pomocy Naukowych, Warszawa, ul. Świętokrzyska 5.

TOWARZYSTWO**„ELEKTRYCZNOŚĆ”**

Spółka Akcyjna

w Warszawie, ul. Czackiego 6,

tel. 217-82 i 634-94

wytwarza w swoich Zakładach Elektrochemicznych w Żabkowicach chlorek bieliący, chlor ciekły, sodę żrącą, karbid, wodę utlenioną skoncentrowaną do celów technicznych i medycznych, nadboran sodu (perborat), węgle do baterii i suchego elementu i szczotki do maszyn elektrycznych.

OPUS

DZIAŁ ADRESOWO - BRANŻOWY**RURY I ŻELAZA**

**Towarzystwo
Sosnowieckich
F a b r y k
Rur i Żelaza
Spółka Akcyjna**

WĘGIEL

**Warszawskie Towarzystwo
Kopalń Węgla
i Zakładów Hutniczych
Spółka Akcyjna**

DOMY HANDLOWE

**DOM HANDLOWY
Herman Meyer**
Spółka Akcyjna

IMPORT — EKSPORT**„AMDELTA”**

**Polsko-Amerykańskie Towarzystwo
Eksportowo-Importowe**

WARSZAWA,

Plac Napoleona 9, tel. 692-93

FROTTERKI I ODKURZACZE**FROTTERKI I ODKURZACZE****„PROGRESS”**

RĘCZNIKI ELEKTRYCZNE

J. JOZEFOWSKI, Warszawa, Mokotowska 21.

tel. 355-23

ZAKŁADY CHEMICZNE

**TOWARZYSTWO
ZAKŁADÓW CHEMICZNYCH**

„STREM”

Spółka Akcyjna z up.

AKUMULATORY

**AKUMULATORY
Z. A. T. TUDOR**

STACYJNE
TELEFONICZNE
TELEGRAFICZNE
SAMOCHODOWE
RADIOWE

WARSZAWA, ul. Złota 33, Tel. 502-60
S. A.

Morze

to potęgą

Polski

OPUS

koszule, piżamy, kołnierzyki
i chusteczki marki Opus
znane są w całym kraju
ze swej doskonałej jakości